

**Salgótarján Megyei Jogú Város
Főépítésztől**

Szám: 22528 - 5 / 2012.

Javaslat

**a helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítás megállapításáról szóló
önkormányzati rendelet megalkotására és a Helyi Építési Szabályzat módosítására**

Tisztelt Közgyűlés!

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése 2008. évben alkotta meg a helyi jelentőségű védett természeti területek védettségének fenntartásáról szóló 3/2008. (I.29.) rendeletét.

A rendelet 2008. év januári megalkotása nem felelt meg a hatályos jogszabályi előírásoknak, mivel a védettség fenntartására, egyszerűsített eljárásban 2007. december 31-t követően nem lett volna lehetőségünk. Ezért a védetté nyilvánítási eljárást ismételten lefolytatjuk.

A természet védelméről szóló, többször módosított 1996. évi LIII. tv. 25. § (2) bekezdése értelmében megkerestük a területileg illetékes Bükki Nemzeti Park Igazgatóságát, hogy nyilatkozzanak arról, kívánják-e a területeket országos jelentőségű védett természeti területté nyilvánítani.

Az Igazgatóság 506/1/2012. (2012-07-09) levelében nyilatkozott, hogy a három terület közül a Pécskői bazaltkúp országos védettségének megállapítása jelenleg előkészítés alatt van, így az eljárás lezárásáig a helyi védettség megállapítását javasolják. A Pocikvár és a Baglyas-bazalttömb hosszú távú védelméhez elegendőnek tartják a helyi jelentőségű védelem kialakítását.

2012. szeptember 4-én hivatalunkban Egyeztető megbeszélést tartottunk, melyre meghívtuk a jogszabályban előírt szerveket illetve a terület tulajdonosait, kezelőit. Az egyeztető tárgyalás eredményeként a Pécskői bazaltkúp és a Baglyas-bazalttömb területét helyi jelentőségű védett természeti területnek javasoljuk, a Pocikvár védettségének megállapításához a magántulajdonos nem járult hozzá.

E rendelet-tervezet módosítja Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlésének 15/1998. (VI.15.) Ör. sz. rendelete Salgótarján Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzatáról 54.§-a két bekezdését is.

A rendelet-tervezet és módosítás-tervezet a helyben szokásos módon a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján kifüggesztésre és a város honlapján meghirdetésre került, melyekre határidőn belül kérdés, vélemény észrevétel nem érkezett.

A jogszabályoknak megfelelő eljárás lefolytatása és a rendelet társadalmasításának alapján javasoljuk a Közgyűlésnek a rendelet és a rendelet módosítás elfogadását.

Tisztelt Közgyűlés!

1./ Kérjük, hogy a helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítás megállapításáról szóló önkormányzati rendelet-tervezetet az 1. melléklet szerint megvitatni és elfogadni szíveskedjenek.

2-/ Kérjük, hogy Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlésének 15/1998.(VI.15.) Ör. sz. rendelete Salgótarján Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzatáról tervezett módosítását a 2. melléklet szerint megvitatni és elfogadni szíveskedjenek.

Salgótarján, 2012. szeptember 4.

Angyalné Wilwerger Józsa
városi főépítész

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlésének
.../2012.(...) önkormányzati rendelete
a helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítás megállapításáról
(tervezet)

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdése b) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata jelen rendelet 2. §-ában meghatározott területeket helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítja.

2. §

Helyi jelentőségű védett természeti területek:

- a) Pécskői bazaltkúp hrsz. 0207/3, kiterjedése: 155ha 9501m²
- b) Baglyas-bazalttömb hrsz. 1380 „Baglyaskő”, kiterjedése 6099 m²

3. §

E rendelet 1. melléklete a Természetvédelmi kezelési terv - Pécskő bazaltkúpok hrsz. 0207/3

4. §

E rendelet 2. melléklete a Természetvédelmi kezelési terv - Baglyas-bazalttömb hrsz. 1380

5. §

- (1) A rendelet 2012. november 1-én lép hatályba. A rendelet rendelkezéseit a hatályba lépését követően indított ügyekben kell alkalmazni.
- (2) E rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a helyi jelentőségű védett természeti területek védettségének fenntartásáról szóló 3/2008. (I.29.) rendelet.

Salgótarján, 2012. szeptember 4.

Székyné dr. Sztrémi Melinda
polgármester

Dr. Gaál Zoltán
jegyző

Általános indokolás

a Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlésének a helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítás megállapításáról szóló .../2012.(...) önkormányzati rendelethez

Salgótarján Megyei Jogú Város **helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítás megállapításáról szóló** önkormányzati rendelete a korábbi rendelet helyett új rendelet megalkotása miatt szükséges, mivel a korábbi 2008. januári rendelet nem felelt meg a magasabb szintű rendelkezés, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. előírásainak, a tv. 25. §-ában leírt eljárásban az egyeztető tárgyalás elmaradt.

.....

Részletes indokolás

1. §-hoz

Ezen szakasz a rendelet célját, hatáskörzetét állapítja meg.

2. §-hoz

Ezen szakasz a helyi jelentőségű védett természeti területet sorolja fel.

3., 4. §-okhoz

Ezen szakasz a rendelet mellékleteiként a területek kezelési terveit tartalmazza.

5 §-hoz

A rendelet hatályba léptető és hatályon kívül helyező rendelkezését tartalmazza.

Természetvédelmi kezelési terv
Pécskői bazaltkúp - Salgótarján hrsz. 0207/3

kiterjedése 155ha 9501m², megközelítése Salgótarján-Pintértelep, a Tarjáni útról lehajtva

1. Gyakorlati természetvédelmi célkitűzések

- A területen található földtani képződmények: a bazaltvulkánosság során keletkezett sziklakúpok és egyéb felszínformák, illetve a bányászati tevékenység során létrejött felszínalakzatok megőrzése, továbbá a különleges értéket képviselő kaptárkövek (kőfülkék) megóvása.
- A természetszerű élőhelyek, társulások megőrzése, ezek kiterjedésének növelése az idegenhonos, illetve őshonos inváziós fajok állományainak területcsökkentése mellett, a természetességi állapot javítása, biológiai sokféleségük és mozaikosságuk növelése.
- A bazaltfelszínen kialakult jellegzetes sziklagyepi növénytársulások megóvása, élőhelyük hosszú távú fennmaradásának segítése.
- A terület erdeinek természetközeli erdőgazdálkodással történő, a biodiverzitás fenntartását/növelését is biztosító hasznosítása.
- A területen élő védett és fokozottan védett fajok populációinak megóvása, valamint az életföldrajzi és természetvédelmi szempontból kiemelkedő jelentőségű társulások; növény- és állatfajok védelme, különös tekintettel az alábbiakra: északi gyöngyvesszős cserjés (*Waldsteinio-Spiraeetum mediae*), törmeléklető-erdő (*Mercuriali-Tilietum*); sziklai ternye (*Alyssum saxatile*), sziklai repcsény (*Erysimum crepidifolium*), szirti gyöngyvessző (*Spiraea media*), piros és fekete madárbirs (*Cotoneaster integerrimus* et *Cotoneaster niger*) sárga kövirózsa (*Jovibarba hirta*), hamvas küllő (*Picus canus*), fekete harkály (*Dryocopus martius*).
- A történelmi, illetve kultúrtörténeti értékek megóvása, fennmaradásának biztosítása.
- A területen feltárt késő bronzkori régészeti lelőhely védelme.
- A terület élővilág-védelmi érdekekkel összhangban álló bemutatási, oktatási célú hasznosítása, a látogathatóság szakszerű kialakítása.
- A terület geológiai, régészeti, biológiai és természetvédelmi célú kutatásának és fejlesztésének biztosítása.
- A Pécskő szikla tájképi értékének megőrzése.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A bükkösök, gyertyános-, cseres- és melegkedvelő tölgyesek élettelen környezeti viszonyainak, értékes életközösségeinek megőrzése, állapotuk javítása természetvédelmi kezeléssel.
- A fokozottan védett, védett, illetve lokálisan értékes növény- és állatfajok állományainak fenntartása, egyedszámuk növelése a természetvédelmi kezelés és élőhely-fejlesztés által, valamint a külső károsító hatások csökkentésével.
- Természetvédelmi kezeléseket megalapozó és azokat továbbfejlesztő kutatások végzése.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

a) Földtani, felszínalaktani természeti értékek, barlangok védelme

- Tilos károsítani a terület felhagyott kőfejtőt, kőzetfeltáródásait.
- A területen tilos ásványokat, kőzeteket gyűjteni.

b) Élőhelyek kezelése és fenntartása

- A tevékenységet az üzemterv, illetve erdőgazdálkodási tervben meghatározottak szerint lehet végezni.

- c) Fajok védelme
- Az élőhely-kezelések tér- és időbeli rendjét a legfontosabb növény- és állatfajok védelmi igényeihez kell igazítani.
- d) Táj- és kultúrtörténeti értékek
- A területen a tájképi értéket csökkentő létesítmény elhelyezése tilos.
- e) Látogatás
- Természetkímélő turizmus gyakorolható a területen.
- f) Oktatás és bemutatás
- A terület oktatási, bemutatási célú hasznosítása széleskörű nyilvánosság előtt kívánatos.
- g) Kutatás, vizsgálatok
- Csak szakemberek végezhetnek, a védelem érdekeivel összefüggő kutatásokat, ellenőrzött módon, részletes kutatási terv birtokában.
  - Természetvédelmi célú kutatások kiemelten támogatandók a területen.
- h) Terület- és földhasználat
- A területen csak őshonos vadfajok állandó állományai tarthatók fenn, a természetes vadeltartó képességnek megfelelő szinten. Mesterséges vad kibocsátás és zárt-téri vadtartás tilos.
  - Burkolt utak létesítése a területen tilos.
  - Új burkolatlan utak létesítése csak erdőgazdálkodási célból, a természetvédelmi hatósággal előre egyeztetett helyen és módon lehetséges.
  - A területen ipari és bányászati tevékenység nem folytatható.
  - A területen épületet, építményt, kerítést létesíteni csak a természetvédelmi hatósággal előre egyeztetett helyen és módon lehetséges.
- i) Természetvédelmi infrastruktúra
- Természetvédelmi infrastruktúraként csak az élőhelyek fenntartását, helyreállítását és a terület hatósági megjelölését, valamint a bemutatást szolgáló kisebb létesítmények helyezhetők el.
- 3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak
- a) Erdők kezelése
- Az őshonos fafajú erdőkben az akácot, illetve egyéb idegenhonos fafajokat vissza kell szorítani.
  - Folyamatos erdőborítást biztosító, természetközeli erdőgazdálkodási üzemmódok alkalmazandók a bazaltkúpok, illetve az országos védelemre tervezett kőfülke védőzónájában.
  - Törmelékletjtő-erdő foltok érintetlenül hagyandók, illetve csak a tájidegen és inváziós fajok visszaszorítása indokolt.
  - Az odúlakó, illetve a ragadozó madárfajok védelme érdekében az erdőgazdálkodói tevékenység során törekedni kell a fészkelésre alkalmas, illetve odvas fák megkímélésére.
  - Őshonos állományokban erdőgazdálkodási munkák vegetációs időben csak a természetvédelmi hatósággal egyeztetett esetekben végezhetők.
  - Fakitermelések során a talajt, az újulatot, a visszamaradó állományt és az aljnövényzetet kímélő technológiát kell alkalmazni.
- b) Gyepek (legelők) kezelése
- A spontán cserjésedő-erdősődő gyepterületeken a használat a természetes szukcessziós folyamatok elősegítésére – a nem őshonos, agresszíven terjeszkedő fajok rendszeres visszaszorítása mellett –, vagy fás legelő kialakítására és fenntartására irányulhat.
  - A gyepek juh, kecske, szarvasmarha, ló legeltetésével vagy kaszálással hasznosíthatók.

- A túllegeltetés egész évben tilos.
- Új legelőberendezések létesítésére az igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően kerülhet sor.
- A gyepterületeken szárazzás, cserjeirtás csak a vegetációs időszakon kívül történhet.

c) Művelésből kivett területek kezelése

- A saját használatú utak a terület tulajdonosa által szabályozott módon használhatók.
- A kopárság területén a rendkívül gazdag flóra és védett fajok alkotta társulás védelme érdekében természetkímélő turizmus folytatható. Az esetlegesen előkerülő inváziós növényfajok irtására, eltávolítására a lehető leghamarabb sor kell kerüdjön, terjedésüket meg kell akadályozni.

”

Természetvédelmi kezelési terv

Baglyas-bazalttömb - Salgótarján hrsz. 1380 „Baglyaskő”

kiterjedése 6099 m², megközelítése Salgótarján központ, a Karancs út 78. területéről

1. Gyakorlati természetvédelmi célkitűzések

- A terület jellegét meghatározó, bazaltvulkánosság során keletkezett földtani képződmény, a bányászati tevékenység eredményeként létrejött felszínalakzatok, illetve a vulkáni tevékenység nyomait őrző természetes felszínformák és más, egyedülálló geológiai értékek megőrzése, különös tekintettel az „ásványcsomókra” és a hólyagbarlangokra.
- A területen található védett növény- és állatfajok, valamint életközösségeik megőrzése, zavartalanságuk és életfeltételeik fennmaradásának biztosítása.
- A természetszerű élőhelyek, társulások megóvása az idegenhonos, illetve inváziós fajokkal szemben.
- A történelmi múlt emlékeinek megóvása, fenntartása, a régészeti lelőhely védelme.
- A terület élővilág-védelmi érdekekkel összhangban álló bemutatási, oktatási célú hasznosítása; a természetvédelmi szemlélet erősítését szolgáló oktatási, nevelési, bemutatási tevékenységek feltételeinek biztosítása, fejlesztése, a terület látogathatóságának szakszerű kialakítása.
- A terület geológiai, régészeti, biológiai és természetvédelmi célú kutatásának és fejlesztésének biztosítása.
- A Baglyas-kő szikla tájképi értékének megőrzése.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A kedvező ökológiai állapot eléréséhez szükséges a területen található hulladékok eltávolítása.
- Agresszíven terjedő vagy nem őshonos fajok visszaszorítása a természetességi állapot javítása érdekében.
- Tiltó és információs táblák kihelyezése, a látogatók és a lakosság (a helyi közösségek) környezettudatosságának növelése a terület megóvása érdekében.
- Az értékek hosszú távú védelme és gondozása a lakóhelyi közösségek és természetvédelemben érdekelt civil szervezetek bevonásával valósuljon meg.
- A látogatók számára az igényeiknek megfelelő természetvédelmi oktatási és bemutatási programok biztosítása. A bemutatóhelyek fenntartása, fejlesztése.
- Tanösvény kijelölése az oktatás zavartalan menetének biztosítására, valamint a taposásból eredő környezetterhelés minimalizálása céljából.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

a) Földtani, felszínalakztani természeti értékek, barlangok védelme

- A területen található földtani értékekre gyakorolt mindenféle emberi károsító hatás tilos.
- A földtani értékek védelme, valamint a tájkép esztétikájának megőrzése érdekében szükséges az adventív vadszőlő fajok (*Parthenocissus sp.*) eltávolítása a sziklafelületről.
- Tilos az ásványgyűjtési céljából történő kőpattintás, valamint a sziklafal egyéb módon való károsítása.

b) Élőhelyek kezelése és fenntartása

- Agresszíven terjedő vagy nem őshonos fajok visszaszorításával meg kell akadályozni az élőhelyek degradációját (cserjéltelenítés, akáctalanítás).
- Az adventív, illetve a nem őshonos fa- és cserjefajok kivételével tilos a fakitermelés.
- A területen az év bármely szakában tilos tüzet gyújtani.
- Tilos hulladékot elhelyezni a területen.

c) Fajok védelme

- Az élőhely-kezelések tér- és időbeli rendjét a legfontosabb növény- és állatfajok védelmi igényeihez kell igazítani.
- Védett madárfajok megtelepedésének elősegítése mesterséges fészekodúk kihelyezésével.
- A területen előforduló növény- és állatfajok életközösségeinek megőrzése, életfeltételeik biztosítása érdekében tilos bármely faj egyedeit gyűjteni, befogni vagy egyéb módon károsítani.

d) Látogatás

- Természetkímélő turizmus gyakorolható a területen.
- A területre való belépés és ott tartózkodás a kijelölt tanösvényen történhet. Erről letérni nem javasolt a természeti értékek károsodása és esetleges balesetveszély, személyi sérülés miatt.
- Sziklamászás és egyéb sporttevékenység nem folytatható a területen.

e) Oktatás és bemutatás

- A terület oktatási, bemutatási célú hasznosítása széleskörű nyilvánosság előtt kívánatos.
- Oktatás, felhívások és egyéb tilalmak megismertetése információs táblák kihelyezésével.

f) Kutatás, vizsgálatok

- Csak szakemberek végezhetnek, a védelem érdekeivel összefüggő kutatásokat, ellenőrzött módon, részletes kutatási terv birtokában.
- A terület régészeti feltárásának megkezdése kívánatos. A feltárás eredményeit régészeti bemutatóhely formájában lehet a széleskörű nyilvánossággal megismertetni.

g) Terület- és földhasználat

- A területen a tájképi értéket csökkentő létesítmény elhelyezése tilos.
- Természetvédelmi infrastruktúraként csak az élőhelyek fenntartását, helyreállítását és a terület hatósági megjelölését, valamint a bemutatást szolgáló kisebb létesítmények helyezhetők el.
- A területen ipari és bányászati tevékenység nem folytatható.
- Tilos termőföldet elszállítani a területről.

»

**Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlésének
.../2012.(...) önkormányzati rendelete
Salgótarján Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzatának megállapításáról szóló
15/1998.(VI.15.)Ör. sz. rendelet módosításáról
(tervezet)**

1. §

Salgótarján Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzatának megállapításáról szóló 15/1998.(VI.15.)Ör. sz. rendelet 54. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„54. § (1) A helyi jelentőségű védett természeti területek

- a) Pécskői bazaltkúpok - Salgótarján hrsz. 0207/3, kiterjedése 155 ha 9501m²
- b) Baglyas-bazalttömb - Salgótarján hrsz. 1380 „Baglyaskő” kiterjedése 6099 m²”

2. §

- (1) Jelen rendelet 2012. november 1. napján lép hatályba.
- (2) Jelen rendelet rendelkezéseit a hatályba lépését követően indított ügyekben kell alkalmazni.
- (3) Hatályát veszíti Salgótarján Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzatának megállapításáról szóló 15/1998.(VI.15.)Ör. sz. rendelet 54. § (4) bekezdése.

Székyné dr. Sztrémi Melinda
polgármester

Dr. Gaál Zoltán
jegyző

Általános indokolás

a Salgótarján Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzatának megállapításáról szóló 15/1998. (VI.15.)Ör. sz. rendeletet módosító ..../2012.(...) önkormányzati rendelethez

Salgótarján Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzatának megállapításáról szóló 15/1998. (VI.15.)Ör. sz. rendelet módosítása a helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítás megállapításáról szóló rendelet miatt szükséges.

.....

Részletes indokolás

1. §-hoz

Ezen szakaszban vannak felsorolva a helyi jelentőségű védett természeti területek.

2. §-hoz

Ezen szakaszban a Baglyaskő terület országos védelem alá helyezését hatálytalanítjuk, amely szerint a terület országos jelentőségű védelem alá lett helyezve a 9/2002.(III.25.) Ör. sz. rendelet alapján, de az e hivatkozás már nem áll fenn.

A szakasz továbbá a rendelet hatályba léptető és hatályon kívül helyező rendelkezéseit tartalmazza.

Előzetes hatástanulmány

Javaslat

a helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítás megállapításáról szóló önkormányzati rendelet megalkotására és a Helyi Építési Szabályzat módosítására
(előterjesztés címe)

Angyalné Wilwerger Józsa városi főépítész

(előterjesztő neve, beosztása)

Készült a Közgyűlés 2012. szeptember 27-i ülésére

A jogszabály megalkotás indoka: Vidékfejlesztési Minisztérium Dr. Rácz András úr Környezet- és természetvédelemért felelős helyettes államtitkár a helyi természeti védett területek nyilvántartása felülvizsgálatával kapcsolatos 2012. április 10-én kelt TMF 80/12/2012. levelében felhívta az Önkormányzat figyelmét arra, hogy a 3/2008.(I.29.) önkormányzati rendeletünk megalkotására egyszerűsített védettséget fenntartó eljárásban 2007. december 31-t követően nem lett volna lehetőségünk. Ezért a védetté nyilvánítási eljárást ismételten lefolytatni szükséges.

A természet védelméről szóló, többször módosított 1996. évi LIII. tv. 25. § (2) bekezdése értelmében megkerestük a területileg illetékes Bükki Nemzeti Park Igazgatóságát, hogy nyilatkozzanak arról, kívánják-e a területeket országos jelentőségű védett természeti területté nyilvánítani.

Az Igazgatóság 506/1/2012. (2012-07-09) levelében nyilatkozott, hogy a három terület közül a Pécskői bazaltkúp országos védettségének megállapítása jelenleg előkészítés alatt van, így az eljárás lezárásáig a helyi védettség megállapítását javasolják. A Pocikvár és a Baglyas-bazalttömb hosszú távú védelméhez elegendőnek tartják a helyi jelentőségű védelem kialakítását.

A rendelet megalkotására Egyeztető megbeszélés történik, melyen a jogszabályban előírt szervek illetve a terület tulajdonosai, kezelői nyilatkozhatnak.

A rendelet módosítás utólagos hatásvizsgálata, tekintettel arra, hogy lényegében a meglévő védettségek tovább fenntartásáról van szó, nem indokolt.

A rendelet megalkotása az önkormányzatra nem ró új adminisztratív, személyi anyagi terheket. A rendelet mellékletei tartalmazzák a területek kezelési tervét, amelyet a területen illetékes nemzeti park munkatársai állítottak össze, és esetleges tartalmi módosításuk is az ő jelzésük alapján történhet.

Az előzetes hatásvizsgálati tanulmányt készítette: Angyalné Wilwerger Józsa

Jóváhagyta: Lőrincz Gyula irodavezető

Salgótarján, 2012. 08. 21.